

การฝึกอาชีพเสริม

หลักสูตร การลดต้นทุนการผลิต
(Production Cost Reduction)
รหัสหลักสูตร 0930017231101

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นายประทีป ทรงลำยอง อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	
วันที่อนุมัติ...../...../..... [E-4/พ.ศ. 2564]	จำนวน...6...แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่ .../...

การฝึกอาชีพเสริม
หลักสูตร การลดต้นทุนการผลิต
(Production Cost Reduction)
รหัสหลักสูตร 0930017231101
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ และทักษะตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อการนำความรู้มาประกอบอาชีพอิสระ โดยสามารถ

- 1.1 เข้าใจความหมายและองค์ประกอบของต้นทุนการผลิต
- 1.2 วิเคราะห์รายละเอียดของปัญหาและค้นหาปัญหาได้
- 1.3 เก็บข้อมูล วิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงมาตรการแก้ไข และควบคุมปัญหาด้านต้นทุนการผลิต
- 1.4 สรุปประเด็นสำคัญของการลดต้นทุนการผลิตและลดการสูญเสียได้

2. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยหน่วยงานสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฝึก 36 ชั่วโมง

3. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึก

- 3.1 ผู้ประกอบกิจการ หรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่อยู่นอกระบบของการจดทะเบียนกับหน่วยงานภาครัฐหรือผู้ประกอบการอาชีพที่จดทะเบียนกับหน่วยงานภาครัฐในระหว่างปี พ.ศ. 2563 - 2564
- 3.2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป
- 3.3 มีสุขภาพดีไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก

4. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม: วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร การลดต้นทุนการผลิต

ชื่อย่อ: วพร.การลดต้นทุนการผลิต

ผู้รับการฝึกต้องมีระยะเวลาการฝึกตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และผ่านการประเมินผลตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จึงจะถือว่าผ่านการฝึก และได้รับวุฒิบัตรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

5. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
0932330201	ความรู้พื้นฐานด้านต้นทุนการผลิต	6	0
0932330202	เทคนิคการค้นหาปัญหาด้านต้นทุนการผลิต	3	3
0932330203	เทคนิคการวิเคราะห์ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต	2	3
0932330204	การแก้ไขปรับปรุงและควบคุมปัญหาด้านต้นทุนการผลิต	6	4
0932330205	การจัดทำบัญชีธุรกิจ และวิธีการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	2	1
0932330206	การเปรียบเทียบและประเมินผลการดำเนินการ	2	1
0932339901	การวัดและประเมินผล	1	2
รวม		22	14
		36	

6. เนื้อหาวิชา

0932330201 ความรู้พื้นฐานด้านต้นทุนการผลิต (6 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถอธิบายพื้นฐานด้านต้นทุนการผลิตได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของต้นทุนการผลิต องค์ประกอบและโครงสร้างของต้นทุนการผลิต การคำนวณต้นทุนการผลิต การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตเบื้องต้น กลยุทธ์และวิธีการลดต้นทุนการผลิต ทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร ความสำคัญของการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างรู้คุณค่าเพื่อควบคุมต้นทุนในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ

0932330202 เทคนิคการค้นหปัญหาด้านต้นทุนการผลิต (3 : 3)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ และทักษะสามารถค้นหาปัญหาด้านต้นทุนการผลิตได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับนิยามของปัญหา (Problem) ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาในมุมมองด้านต้นทุนการผลิตและผลิตภาพแรงงาน ความสัมพันธ์ระหว่างการแก้ไขปัญหา (Problem Solving) และการปรับปรุงการทำงาน (Work Improvement) และมุมมองด้านความสูญเสีย (Wastes) การจำลองกระบวนการทำงานในรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งมอบ (Suppliers) ปัจจัยป้อนเข้าหรืออินพุต (Inputs) กระบวนการ (Process) เอาท์พุต (Outputs) และลูกค้า (Customers) ทั้งภายในและภายนอกสถานประกอบการ (Internal and External View) การประเมินความสำคัญของปัญหา (Potential Problems) จากความรุนแรงของผลกระทบ (Severity: S) และโอกาสในการเกิดปัญหา (Occurrence: O) การใช้เครื่องมือ New 7 QC Tools ในการจัดเก็บข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต การค้นหาปัญหาด้านต้นทุนการผลิต และการคัดเลือกปัญหาสำคัญมาทำการแก้ไข (Problem Selection)

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Objective) ที่สอดคล้องกับปัญหาและผลลัพธ์หลัก (Key Results: KR) ที่วัดได้และเกี่ยวข้องกับต้นทุนการผลิต ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เครื่องมือ New 7 QC Tools ในการจัดเก็บข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต การค้นหาปัญหาด้านต้นทุนการผลิต และการคัดเลือกปัญหาสำคัญมาทำการแก้ไข (Problem Selection)

0932330203 เทคนิคการวิเคราะห์ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต (2 : 3)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ และทักษะ สามารถวิเคราะห์ปัญหาด้านต้นทุนการผลิตได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการตั้งคำถามแบบ 5W1H เพื่อทำความเข้าใจในระบบงาน และการจำลองระบบงานผ่านแบบจำลอง อาทิ การจำลองการไหลของงาน การจำลองการไหลของข้อมูล และสารสนเทศ การจำลองการไหลของเอนติตี้ (Entities) ในการผลิตหรือการบริการ การจำลองการไหลของคุณค่า (Value Stream) การจำลองความสัมพันธ์ตั้งแต่ผู้ส่งมอบถึงลูกค้า เป็นต้น การกำหนดขอบเขต การปรับปรุงการทำงานผ่านแบบจำลองที่สร้างขึ้น การค้นหาสาเหตุรากเหง้าของปัญหาด้วยการวิเคราะห์แบบทำไม-ทำไม (Why-Why Analysis) หรือเครื่องมือในการวิเคราะห์สาเหตุรากเหง้าอื่นที่มี Why-Why Analysis เป็นแนวคิดพื้นฐาน อาทิ ผังก้างปลา(Fishbone Diagram) ผังความสัมพันธ์ (Relation Diagram) การวิเคราะห์ความผิดพลาดแบบต้นไม้ (Fault Tree Analysis :FTA) การวิเคราะห์ปรากฏการณ์และกลไกการเกิดความเสียหาย(Phenomenon Mechanism Analysis: PM-Analysis) เป็นต้น

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตของงานที่จำเป็นต้องปรับปรุง และการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาด้านต้นทุนการผลิต

0932330204 การแก้ไขปรับปรุงและควบคุมปัญหาด้านต้นทุนการผลิต (6: 4)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะ สามารถแก้ไข ปรับปรุงและควบคุมปัญหาด้านต้นทุนการผลิตได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาด้วยการลดระดับความสำคัญของปัญหา ประกอบด้วย การลดผลกระทบของปัญหา (ลดค่า S) โดยกำหนดวิธีการแก้ไขอย่างรวดเร็ว (Correction or Troubleshooting) การลดโอกาสในการเกิดปัญหา(ลดค่า O) ด้วยการป้องกันการเกิดปัญหาซ้ำตามแต่กรณี (Corrective Action) หรือการป้องกันการเกิดปัญหาโดยควบคุมสาเหตุรากเหง้าที่เป็นไปได้ของปัญหา (Preventive Action) รวมถึงการออกแบบวิธีตรวจจับความผิดปกติ (Detection) ทั้งแบบตรวจพบปัญหาทันทีที่เกิดปัญหา และตรวจจับความผิดปกติของปัจจัยในการทำงานอันเป็นสาเหตุรากเหง้าของปัญหา การวางแผนปฏิบัติการและการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนปฏิบัติการ (Action Plan) การออกแบบวิธีการเก็บข้อมูลเปรียบเทียบก่อนและหลังการแก้ไขปัญหา (Data Collection)

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไข ปรับปรุงและควบคุมปัญหาด้านต้นทุนการผลิต

0932330205 การจัดทำบัญชีธุรกิจและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (2 : 1)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะ สามารถจัดทำบัญชีธุรกิจและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีธุรกิจ ประกอบด้วยการวิเคราะห์รายการค้า การตัดแยกเอกสาร การจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชี การบันทึกบัญชีด้วยสมุดรายวันขั้นต้น การจัดทำบัญชีแยกประเภท การจัดทำบัญชีต้นทุน การจัดทำรายการปรับปรุงทางบัญชี และการปิดบัญชี และกลยุทธ์การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดแยกเอกสารการบันทึกบัญชี การบันทึกบัญชีด้วยสมุดรายวันขั้นต้น การจัดทำบัญชี การจัดทำบัญชีแยกประเภท การจัดทำบัญชีต้นทุน การปรับปรุงทางบัญชี การปิดบัญชี และกลยุทธ์การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

0932330206 การเปรียบเทียบและประเมินผลการดำเนินการ (2 : 1)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้และทักษะ สามารถเปรียบเทียบและประเมินผลการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลการประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรม โดยการเปรียบเทียบ รายได้ก่อน – หลังการฝึกอบรม หรือต้นทุนการผลิต ก่อน – หลังการฝึกอบรม

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลการประยุกต์ใช้ความรู้จากการฝึกอบรม โดยการเปรียบเทียบรายได้ก่อน – หลังการฝึกอบรม หรือต้นทุนการผลิต ก่อน – หลังการฝึกอบรม

0932339901 การวัดและประเมินผล (1 : 2)

ประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เข้ารับการฝึก โดยการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

คณะผู้จัดทำหลักสูตร

1. นายสรายุทธ ทองศรี	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ กองพัฒนาศักยภาพแรงงานและผู้ประกอบกิจการ
2. นางสาวสุนทรีย์ ชัยพิชิต	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ กองพัฒนาศักยภาพแรงงานและผู้ประกอบกิจการ
3. นายภาณุวัฒน์ อ้วนสา	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 15 พระนครศรีอยุธยา

คณะผู้ปรับปรุงหลักสูตร

1. นายจักรพันธ์ จี๊ดดวงจันทร์   นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
2. นายไพโรจน์ พาสพิชญ   นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ
สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
3. นายนครินทร์ คฤหาสน์สุวรรณ   นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ
สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นายสรรชัย ชอบพิมาย)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นางวีรยา รัตนินิตย์)

ผู้ตรวจราชการกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงนาม.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายประทีป ทรงลำยอง)

อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

- 4 พ.ย. 2567

